

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3525

Vragen van de leden **Schouw** en **Van der Ham** (D66) aan de minister voor Immigratie en Asiel en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht inzake de negatieve gevolgen van het verhogen van de minister voor de economie* (ingezonden 8 juli 2011).

Antwoord van minister **Leers** (Immigratie en Asiel), mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 6 september 2011) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 3276.

Vraag 1

Klopt het dat studenten van buiten de Europese Unie die in Nederland willen studeren al met ingang van 1 juli 2011 33% meer aan leges moeten betalen voor verblijf in Nederland?¹

Antwoord 1

Nee, het is niet juist dat de stijging in alle gevallen 33% bedraagt. Het is juist dat leges met ingang van 1 juli 2011 omhoog zijn gegaan. De leges bedragen vóór respectievelijk na 1 juli 2011:
voor een mvv-aanvraag € 433 resp. € 600
voor een aanvraag verblijfsvergunning met mvv € 188 resp. € 300
voor een aanvraag verblijfsvergunning zonder mvv € 433 resp. € 600
voor de verkorte mvv-procedure € 250 resp. € 300.
Volledigheidshalve verwijs ik hier tevens naar het antwoord op vragen 7 en 8.

Vraag 2

Welk doel wilt u met de verhoging van de leges voor studenten bereiken en op welke wijze is daarbij rekening gehouden met de toegankelijkheid van Nederland voor studenten uit landen van buiten de Europese Unie?

Antwoord 2

De legesverhoging van 1 juli jl. is bedoeld om de kostendekkendheid van de leges te vergroten. De toegankelijkheid van het Nederlandse hoger onderwijs is onderdeel geweest van de overwegingen bij de legesverhoging. Het kabinet is van mening dat de toegankelijkheid van Nederland voor studenten van buiten de EU niet in gevaar komt door de legesverhoging. Voor deze

¹ VNSU, «Hoger legestarief slecht voor kenniseconomie», 29 juni 2011.

studenten, die hun studie en verblijf geheel zelf financieren, blijven de kosten van de leges immers een klein deel van de totale kosten.

Vraag 3

Kunt u concreet aangeven wat deze verhoging, mede gezien vanuit het huidige economische klimaat, betekent voor het aantal studenten dat van buiten de Europese Unie naar Nederland komt?

Antwoord 3

Nee. Een oorzakelijk verband tussen migratiegegevens en de hoogte van de leges is vrijwel onmogelijk vast te stellen, omdat op migratiegegevens meerdere factoren van invloed zijn. De verwachting is, zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2, dat de legesverhoging niet van invloed zal zijn op het aantal studenten dat van buiten de EU naar Nederland komt.

Vraag 4

In uw brief d.d. 27 juni jl.² verwijst u naar een van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ)-advies uit 2008 over de belemmerende werking van de toenmalige tarieven op de komst van kennis- en arbeidsmigranten naar Nederland, maar op grond van welke concrete aanname of constatering bent u van mening dat dit advies voor 2011 nog steeds houdbaar is en in het bijzonder voor studenten nu geen belemmerende werking zal hebben?

Antwoord 4

Uit het ACVZ-advies komt naar voren dat studenten vooral de leges die gelden voor een wijziging van het verblijfsdoel, € 433 (nu € 600), als zeer hoog ervaren, zeker in vergelijking met de leges voor een aanvraag om een verlenging van de verblijfsvergunning, die € 52 (nu € 150) bedragen. Onder het modern migratiebeleid wordt de verblijfsvergunning voor studie verleend voor de duur van de studie (met een maximum van vijf jaar) en mag de student ook binnen de looptijd van de vergunning van studierichting of -instelling veranderen. Na inwerkingtreding van het modern migratiebeleid zal daardoor het aantal wijzigingen en verlengingen fors afnemen, waarmee aan het vorengenoemde bezwaar tegemoet wordt gekomen.

Daarnaast zouden studenten volgens het ACVZ-advies het onredelijk vinden dat voor een korte periode van verblijf hetzelfde bedrag aan leges dient te worden betaald als voor een lange periode van verblijf. De in het kader van de verlening van een verblijfsvergunning te toetsen voorwaarden zijn echter in beide gevallen hetzelfde. Gelet hierop wordt geen onderscheid gemaakt in het legestartief.

De VSNU, de HBO-Raad, het ISO en de LSVb hebben in een gezamenlijke brief aangegeven dat zij van mening zijn dat de legesverhoging de toegang tot het Nederlands hoger onderwijs onaantrekkelijker maakt. Ik verwacht echter dat de kansen die het Nederlandse stelsel van hoger onderwijs biedt en de kwaliteit van dat onderwijs een doorslaggevende rol spelen bij het maken van de keuze om in Nederland te studeren. Daarnaast vindt overleg plaats met de universiteiten en HBO-instellingen.

Wanneer het gaat om arbeids- en kennismigranten, heb ik van werkgevers, noch van migranten signalen ontvangen dat de legesverhoging voor deze categorieën migranten belemmerend zal werken. De constatering in het ACVZ-advies dat de leges als een gegeven worden beschouwd, lijkt dan ook nog steeds houdbaar.

Vraag 5

Hoeveel moet het verhogen van de leges voor studenten volgens u opleveren?

Antwoord 5

Met de huidige aantallen studenten levert de verhoging van de leges studie ruim € 1 miljoen op.

Vraag 6

Op welke wijze zijn buitenlandse studenten over de gewijzigde tarieven geïnformeerd?

² Brief inzake verhoging leges reguliere vergunningen.

Antwoord 6

De buitenlandse studenten zijn geïnformeerd via de websites van de IND en de Nuffic en via de onderwijsinstellingen zelf, die de directe contacten onderhouden met de individuele studenten. De onderwijsinstellingen, die de aanvragen namens de studenten indienen en via automatische incasso de leges voor hen betalen, en andere betrokken partijen zijn geïnformeerd via een gezamenlijk nieuwsbericht van de IND en de Nuffic.

Vraag 7

Wat vindt u van de constatering van de HBO-Raad en de VSNU dat de termijn tussen aankondiging en invoering van de legesverhoging te kort is geweest om studenten goed te kunnen informeren over de veranderingen?

Vraag 8

Bent u voornemens om eventuele problemen voor studenten die door de snelle invoering zijn ontstaan, te ondervangen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?

Antwoord 7 en 8

Ja. Ik realiseer me dat de betrokkenen pas zeer kort van tevoren zijn geïnformeerd over de legesverhoging. Om tegemoet te komen aan mogelijke problemen van onderwijsinstellingen zal de IND coulant omgaan met aanvragen waarbij de student reeds vóór 1 juli jl. de leges had betaald aan de onderwijsinstelling, dan wel reeds een afspraak heeft gemaakt bij de IND om een aanvraag in te dienen. In deze gevallen geldt dat ook als de aanvraag wordt ingediend op of na 1 juli 2011, met het oude legesbedrag genoeg wordt genomen.

Vraag 9

Bent u bereid de Kamer een half jaar en een jaar na invoering, resp. in januari 2012 en op 1 juli 2012, te informeren over de effecten van de legesverhoging op migratie, waaronder op buitenlandse studenten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Vanzelfsprekend ben ik bereid om de Kamer te informeren. Via de Rapportage Vreemdelingenketen die uw Kamer halfjaarlijks wordt toegezonden, wordt uw Kamer op de hoogte gebracht van onder andere ingewilligde aanvragen om verblijf voor studie. Zoals bij het antwoord op vraag 3 is aangegeven, is het nader inzichtelijk maken van een oorzakelijk verband tussen migratiegegevens en de hoogte van de leges echter vrijwel onmogelijk, omdat op migratiegegevens ook andere factoren van invloed zijn. Het staat derhalve niet vast dat de genoemde effecten zich laten vaststellen. Wel ben ik echter bereid de instroomcijfers naast het bijbehorende legesbedrag voor studenten te leggen om te bezien of een verband waarneembaar is.